

VESINÄYTTEEN OTTAMINEN RADONMITTAUSTA VARTEN

Radon on kaasumainen alkuaine. Sen vuoksi näytteenotto on kriittinen vaihe, jotta radon ei pääse karkaamaan vedestä näytteenoton yhteydessä. Koska radonin puoliintumisaika on lyhyt, on näyte toimitettava mittaukseen mahdollisimman nopeasti.

Radon-näytettä varten tarvitaan erillinen, puhdas vähintään 1,5 litran astia. Astian voi hakea laboratorion tai käyttää muuta kaasutiivistä pulloa, esimerkiksi 1,5 litran **kovamuovista**, pestyä juomapulloa.

Ennen näytteenottoa juoksetetaan vettä noin 15 – 30 minuutin ajan, jotta painesäiliössä tai putkistoissa seisonut vesi saadaan vaihtumaan ja veden lämpötila vakiintumaan. Mökkikaivoja suositellaan juoksetettavaksi ainakin ½ tuntia, jos vain vettä riittää, jotta kaivon saadaan ns. tuoretta vettä.

Juoksutuksen loppuvaiheessa pienennetään painetta ja annetaan veden virrata vähän aikaa pienellä nopeudella. Tämän jälkeen **juoksetetaan vettä hitaasti** sisäreunaa pitkin pulloon, niin ettei radon pääse karkaamaan. Sopiva veden virtausnopeus on silloin, kun vesi valuu hanasta kirkkaana yhtenäisenä virtana. Mahdollinen poresuutin on poistettava ennen näytteenottoa. **Astiaan ei saa jäädä ilmatilaa.** Sulje astia välittömästi tiiviisti, ja pyri kuljettamaan laboratorioon mahdollisimman pian. Mikäli näytettä ei voida toimittaa välittömästi laboratorioon, sitä voidaan säilyttää kylmässä korkeintaan 24 tuntia.

Jos näyte ei tule sisälle kiinteistöön, vaan nostetaan porakaivosta pumpulla, menettele seuraavasti: liitä pumppuun pitkä letku esim. puutarhaletku ja aseta letkun pää ämpäriin tai saaviin. Anna ämpäriin/saavin täytyä vedellä niin, että se valuu yli. Kun vettä on valunut yli noin kaksi kertaa ämpäriin/saavin tilavuus, upota pullo näytepullo ämpäriin/saaviin ja anna sen täytyä aivan täyteen, niin, että pulloon **ei jää ilmatilaa.** Sulje astia välittömästi tiiviisti, ja pyri kuljettamaan laboratorioon mahdollisimman pian. Mikäli näytettä ei voida toimittaa välittömästi laboratorioon, sitä voidaan säilyttää kylmässä korkeintaan 24 tuntia.

Muista merkitä **näytteenottoaika kellonaikoinen** näytelomakkeeseen.

Näytteen tuonnista laboratorioon pyydetään ilmoittamaan etukäteen puh. 044 030 6500. Näytteitä otetaan vastaan ma–to 8.30–12.00.